

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir kitose Pietų Amerikoje

metams 125000, Lietuvoje ir kitur 25000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Moó'ca, 309

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis

Semanario Lithuano Independente

Redaguoja

A. BUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas:

S. PAULO R. da Moó'ca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Rugsėjo—Setembro 4 diena

Nr. 36 (378)

Sov. Rusija ir Kinija pasirašė nepuolimo sutartį

Profesorių streikas

Streikus skelbia ne tik paprasti fabriku ar kitoniškų įmonių darbininkai. Štai šiomis dienomis paskelbė streiką Rio de Janeiro universiteto teisių fakulteto profesoriai. Jie paskelbė streiką dėl to, kad jiems algos jau trys mėnesiai kaip neišmokamos. Teisių fakulteto studentai solidarizuoja profesorių streikui.

Didelė afera

Rio de Janeiro policija susekė didelę aferą — buvo falsifikuojami akcyzės banderolės. Šioji afera Brazilijos valstybės išduo davė apie 500 milijonų nuostolių. Banderolės buvo spausdinami ne vienoje vietoje ir jų labai daug paleista apyvarton. Vienos jų padarytos labai vykusiai, bet kitos lengva atskirti nuo tikrų. Jau yra suimti keli asmenys, kurie įvėlti į šią aferą.

Žydų—arabu karas

Palestinoje neramumai vėl prasideda, žydai su arabais vėl pradeda senas kovas, kurios vyksta visoje šalyje.

Kiek Francija turi gyventojų

Dabartiniu metu Francijoje priskaitoma 41,907,056 gyventojai. Iš jų yra francūzų 39,453,549, o svetimšalių 2,453,507.

30 milijonų mokinių

Sovietų laikraštis "Izvestija" rašo, kad Sov. Rusijoje mokyklas lankančių vaikų yra 30,000,000.

Suimtas prof. Pašukanis

Anksčiau skelbtos žinios apie prof. Pašukanio suėmimą pasitvirtino. Profesorius Pašukanis, buvęs žymiausias tarptautinės ūkio teisės žinovas Sovietų Rusijoje, yra suimtas ir laikomas kalėjime. Jis kaltinamas trockizmu. Pašukanis yra lietuvis, apie 45 metų amžiaus.

Frankas dėkoja Mussoliniui

Ispanijos frankistams užėmus Santander miestą, gen. Frankas pasiuntė Italijos diktatoriui padėkos telegramą už suteiktą jam pagalbą žudyti ispanus ir griauti Ispanijos infestus.

— Popiežius pripažino "de fakto" ir "de jure" Ispanijos sukilėlių "valdžią".

Rusijos manevrai

Vyksta dideli raudonosios armijos manevrai tolimuose rytuose ir Ukrainoje. Ta proga sovietų spauda pažymi, kad Rusijos raudonoji armija pasirėngusi atmušti kiekvieną priešų užpuolimą ir sutriuškinti ją, kas tik kasinsis įžengti jos teritorijon.

— AUSTRIJOJ hitlerininkai rengė perversmą, jie norėjo nuversti Austrijos ministrą pirmininką ir paimti valdžią į savo rankas. Bet austrų policija sąmokslą susekė ir hitlerininkus sukio kalėjimam.

Reikia kovoti ir su anarchistais

Ispanijos vyriausybei reikia kovoti ne tik su svetimšaliais fašistais, bet taip pat ir su anarchistais, kurie nuolat kelia maištus prieš vyriausybę ir sunkina jos padėtį kovoje su tarptautiniu fašizmu.

ISPANAI SUMUŠĖ ITALUS

Egzekucijos Sovietu Rusijoje

Kinijos vyriausybė paskelbė mobilizaciją

Japonams kariauti su kiniais nėra taip lengva, kaip jie manė ir, kaip telegramos praneša, kad kiniečiai laikosi ir japonų puolimus atmuša. Šiame kare žmonių žūna labai daug, bet užteks dar jų. Kinų vyriausybė paskelbė kareivių mobilizaciją, nuo 18 iki 45 metų amžiaus vyrai privalo stoti prie ginklo ir ginti šalį nuo japonų imperialistų. Kinų moterys taip pat raginamos padėti vyrams ginti šalį nuo užpuolikų. Tačiau Japonija pasiryžusi paimti savo žinion šiaurinę Kinijos dalį ir to savo užsimojimo neatsižadės pradėjusi karą. Nauji

japonų pulkai ir ginklai gabenami Kinijon. Karo reikalams užtrauktos naujos paskoimos. Japonija savo plėšimo žygį pradėjo labai patogiu momentu, kada karas eina Europoje ir kada Rusija užsiėmusi naminiams reikalais. Tarp Sovietų ir Kinijos rugpjūčio 21 d. pasirašyta nepuolimo sutartis 5 metams. Pagal tą sutartį abi šalys pasižada viena kitai eiti pagelbon, jei kuri nors bus užpulta. Pagal sutartį atrodo, kad Sovietai turėtų padėti kinams gintis nuo užpuolikų. Dėl pasirašytos nepuolimo sutarties kinus puola Italija ir Vokietija.

Aragono fronte sukilėliai labai sumusti

Šią savaitę buvo labai emarkūs mūšiai Arago fronto. Vyriausybiniškai labai sumušė gen. Franco italijonišką kariuomenę prie Teruel ir Saragosos. Andaluzijoje sukilėliai taip pat labai sumusti. Nacionalistai kiek geriau sekasi šiaurės Ispanijoje, jie be

didelių pasipriešinimų eina į Asturijos provinciją, kuri liko vienintelė vyriausybinių rankose. Kaikuriuos Pietų Amerikos valstybės svarsto pripažinimo gen. Frankui kaip kariaujančios šalies teisę. Šis projektas bus apsvarstytas ir kitų vastybių.

Vėl daug susaudyta trockistų

Pranešama, kad šią savaitę Sovietų Rusijoje areštuota ir daug susaudyta Stalino priešų trockistų. Taip Leningrade, Minske, Ostrove ir kitose vietose. Saudomi yra daugiausia aukšti valdininkai—komisarai. Sovietų Ukrainos valdžios galva Lubčenko pats nusizudė, kaip pajuto pavojų. Ru-

sijoje vykdomos egzekucijos, atrodo, nė kiek nesumažino Stalino priešų ir, kaip Europos spauda praneša, judėjimas prieš Staliną plečiasi ir auga. Ypatingai didelis judėjimas eina Georgijoje. Kas nugalės Rusijoje ar Stalinas, ar jo priešai, sunku pasakyti.

Karas Ispanijoje greit baigsis

United Press skelbia, kad karas Ispanijoje eina prie galo, vyriausybinių viltys atsilaikyti prieš nacionalistus, remiamus italų ir vokiečių, kas diena mažėja. United Press sako, kad per visą karo laiką vyriausybiniškai nepadarė jokio žymesnio progreso. Rytiniuose ir pietiniuose frontuose vyriausybiniškai nepajėgia atmušti nacionalistų nei Saragosoj, nei Teruel nei kitose vietose. Tas rodo, kad jų jėgos per silpnos. Dabar esą belieka nacionalistams pulti Katalunijos provinciją, ir karas bus baigtas. Šiaurėje nacionalistai baigia užkariauti ir iš ten persimetę jėgos į pietus suduos

vyriausybiniškai galutiną smūgį. Vyriausybinių patėtis blogėja, karo pabaiga artėja nacionalistų naudai, — tvirtina United Press.

Nuskandino da vieną anglų laivą

Viduržemio jūroje paslaptingo pavandėnio laivo nuskandintas dar vienas anglų laivas. O greikų vandenyse nuskandintas rusų laivas.

Julio Rocca atvyks į São Paulo

Argentinos vice-prezidentas Julio Rocca rugsėjo 5 d. laukiamas Rio de Janeiro mieste. Rugsėjo 15 diena Argentinos vice-prezidentas atvyks į S. Paulo.

DR. M. FUCS

Gdytojas - Operatorius - Akušeris - Moterų ir urinarinės ligos

Dra. Feiga Fucs

Vaikų ir viduriu ligos

Dra. Beila Fucs

Moterų ligos ir akušerija

Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai

Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.

Konsultorijos: Rua da Moó'ca, 512-F sobr.

Rua José Paulino, 109 sobr. Tel. 5 6307

Buto Tel.: 74450.

Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Ką fašizmas duoda žmonijai

Ispanų laikraščių žiniomis, vyriausybiniams ligėsiol karas kaštavo 30 milijardų pezetų, o sukilėliams 16 milijardų. Be to, ūkis nukentėjo, namai sugriauti, miestai sudeginti, daugybė žmonių užmuštų ir sužaištų. Apškaučiuojama, kad karas Ispanijoje, kuri sukėlė Italijos, Vokietijos ir Ispanijos fašistai, kaštavo iki liepos mėnesio 100 milijardų pezetų. Tai ve ka fašizmas žmonijai neša. Jei tie visi pinigai būtų sunaudoti Ispanijos švietimui ir kultūrai pakelti, tai šiandien jau Ispanija būtų kultūros židiniu.

Lietuvoje nauja konstitucija

Lietuvos spauda praneša, kad Lietuvos ministerijų kabinetas parengė naujos konstitucijos sumanymą, kuri bus svarstoma seime.

Pradės kovą su ekstremizmu

Teisingumo ministerijoje yra išdirbtas veikimo planas kovai su ekstremizmu Brazilijoje, kuri greitu laiku bus pradėta vykdyti.

Serga Masarykas

Iš Pragos, Čekoslovakijos pranešama, kad sunkiai susirgo buvęs Čekoslovakijos prezidentas Thomas Masarykas. Masarykas yra senas ir dėl savo senatvės nebegalėjo būti prezidentu. Jis yra didelis demokratas.

Mussolinis Vokietijon

Šio mėnesio 25 d. Italijos diktatorių Mussolinis vyksta Vokietijon dviem dienom.

— Anglų spauda plačiai rašo apie vokiečių įsigalėjimą Brazilijoje ir įspėja Braziliją anksčiau apsižiūrėti.

Vaikų paralizą Vokietijoje

Vokietijoje, Bavarijoje maži vaikai pradėjo sirgti paraližu. Užregistruotai yra 305 susirgimai. Jau mirė nuo tos ligos 61 vaikas.

Mažėja kavos eksportas

Laikraščiai rašo, kad sumažėjęs Brazilijos kavos eksportas, bet tuo tarpu padidėjęs medvilnės ir kitų ūkio produktų išvežimas. Dabar Brazilijos kava eksportuojama... į ugnį.

Konfliktas Meksikoje

Meksikos mieste įvyko didelės riaušės tarp fašistų ir anti-fašistų. Riaušėse daug žmonių sužaišta.

Stato mokyklos

Visame S. Paulo estade vyriausybės lėšomis siemot bus pastatyta 36 mokyklos rūmai.

— Francūzų laikraštis "Le Temps" rašo, kad ispanų sukilėliai greitai paims šiaurės uostą Gijon. Uostas jau užblokuotas.

LAIŠKAI REDAKCIJOS

Jn. Juška, Ant. Raulinaitis, O. Ajauskienė, K. Puodžiūnas, Br. Ruzinskis, L. Baltrušas, T. Katinas, K. Tijūnelis, Jn. Klimaitis, Ed. Mikinis, St. Vaitukaitis, Laiškas be pavardės nuo Juozo Pagačausko iš Lietuvos, M. Vaidotas 2, F. Lesčinskis, Jn. Bikelis, J. Vigelis, A. Bitinas, J. Gudelevičius, Jz. Danilevičius, Jz. Kupcinskis, V. Petrauskas, J. Žauberis, A. Ivoška, Jz. Pumputis.

Apžvalga

BEREIKALINGAI NERVUOJASI

"Lietuvio" redaktoriai, sužinoję, kad Brazilijos Lietuvių Organizacijų Centro sutarymas jau baigiamas, kad kooperatinė Grūdo b-vė, išrinkus naują pirmininką, dar didesnę kolonijai pasitikėjimą rado ir jau ruošiamas kolonizacijai planas, — pradėjo be galo ir krauto nervuotis. Galėtų jie, žinoma, sau nervuotis, jei to savo pasiūlymo nerodytų viešai ir neužkabinėtų asmenų ir organizacijų dirbančių kolonijos gerovei.

Nors ir ligoniai, bet jeigu jie yra dar sveikų žmonių globoj, tai ir ligonių veiksmams nelieka beatsakomybės, jei ne jie patys, tai jų globėjai yra atsakingi už padarytus nesveikų nervų žmonių veiksmus.

Taip, logiškai galvojant, ir "Lietuvio" redaktorių globėjai yra atsakingi už jų burnojimus ir šneiktus prieš organizacijas ir pavienius asmenis.

Grūdo valdyba yra nutarusi sušaukti visų organizacijų ir spaudos atstovų susirinkimą pasidalinti mintimis kolonizacijos klausime. "Lietuvio" redaktoriai gavę tokį kvietimą dalyvauti posėdyje pradėjo daryti per laikraštį savo nevykusias išvadas, Grūdo pirmininko sumanymus kvailinti.

Kritikuoti galima bile koks veikimas, bet taip elgtis, kaip "Lietuvio" redaktoriai elgiasi, tai da pasauly negirdėta. Tai žemiausiai puolusių žmonių elgesys. "Aidas" irgi yra gavęs kvietimą dalyvauti tame posėdyje, bet mes nesistengiame atspėti, kas posėdyje bus svarstoma, tad ir išvadų iš anksto nedarėme. O "Lietuvio" užbėgo faktams už akių, "atspėjo" kas posėdyje bus svarstoma ir spėjo, dar prieš posėdį, apspiaudyti Grūdą ir jo pirmininką. Tai toks žemas darbas, kokį sunku net įsivaizduoti.

Dabar dėl Centro. Ką "Lietuvio" redaktoriai blogo mato Centro organizavime. Ar jie davė bent kartą rimtų pastabų? Ne. Jie prie to nepratę. Jie tik šneičia ir kiekviena, ne jų iniciatyvos kūrį darba, griauti temoka. Bet Centras greit pradės veikti. Na, ir ką tada "Lietuvio" pasakys?

Vis dėl to koista. Centro organizavime dalyvavo pats konsulas, tą darba užgrybė. O "Lietuvio", kuris yra konsulato globoje, tą darba biau-roja, tuo pačiu biau-rodamas ir konsulato pritarimą.

Mokyklų reikalu "Lietuvio" redaktoriai irgi nerado tinkamų žodžių paaiškinti. Mat, Bendruomenė savo narių susirinkime išskėlė pavojų Lietuviskoms mokykloms, kurias bandeirantininkai nori ipotekuoti ir užtraukti paskolą. Kad šį dalyką paaiškintų, "Lietuvio" Bendruomenė pradėjo kollioti, kam ji kalba apie mokyklas. O juk susirinkime bandeirantininkų atstovas buvo ir viešai pareiškė, kad mokyklas norima užstatyti kaip garantiją už paskolą.

Vadinasi, bandeirantininkai ruošia samokslą prieš mokyklas ir kolliot "Lietuviui" nėra ko. Bet jis, plūduodamas lyg mėšlas ant vandens paviršiaus, nuodija orą kolonijoje ir tiek. Dėl bandeirantininkų didelės "bičiulystės" su naujais mokytojais priešais išeituri vėliau, kaip geriau paaiškės tos "bičiulystės" žygiai.

SVARSTO SUJUNGT ORGANIZACIJAS

"Išvien rašo, kad smulkios organizacijos kolonijai didelės naudos neduoda, nes jos yra iš tam tikrų srovių, kurios rūpinasi tik savo grupės narių reikalais, o visai kolonijai naudos nėra. Kad iš tokios būties išeiti ir organizacijas padaryti naudingas kolonijai, "Išvien" siūlo visas Argentinos organizacijas sujungti į Pasaulio Lietuvių Sąjungą.

Bet mum atrodo, kad geriausia yra sudaryti organizacijų Centrą, kaip Brazilijoje yra padaryta.

"BEZPRIZORNIKAI" DIRBA

Oficiezinis laikraštis "Lietuvio", kuris publikuojamas pasiekaityti Draugijai užsienio Lietuviams Remti Kaune ir "informuoja" Kauną apie Brazilijos lietuvių gyvenimą, dažnai duoda "garo" musiškei liaudžiai dėl jos nekultūringumo, dėl jos įvairių nekultūringų išisokimų privatiškai ir visuomeniniam gyvenime. dėl pavartotų, kartais necenzūrotų žodžių susirinkimuose ir p. "Lietuviškų namų" dvasios vadai kartais net neranda žodžių savo pasipiktinimui išreikšti mūsų liaudžiai.

Bet tie "lietuviškų namų" "dvasios vadai" užmiršta pagrindinį dalyką — mokyti kilnumo ir žmoniskumo kitus, tai reikia pačiam mokytojui būti kilniui, tauriu, humanišku ir turėti visų gerųjų ypatybių privalumus. Nes tik kilni tikro žmogaus siela tirptina kiečiausius žmonių jausmus ir patraukia minias paskui save prie gražių ir aukštų idealų.

Na, o ką mes matome iš "lietuviškų namų" pastogės "pamokslininkų"? Ar gali ta mūsų liaudis, kurios jie taip nekentė, pasimokinti iš jų padorumo? Ar gali jų prirašomas laikraštis įkvėpti bent mažą kibirkštėlę bent kokios nors meilės ir pagarbos? Ar gali "lietuviškų namų" "bezprizornikai" mokyti kolonijai žmoniskumo, patys būdami sugyvuļėję? Ar gali jie gero trokšti dirbančiai ir sunkiai kovojančiai už rytojaus dieną lietuvių kolonijai, jei jie isteriškai jaudinasi dėl kiekvieno kolonijos pakilimo ir beprotiškai džiugauja dėl jos puolimo?

Visi šesame liudininkais gražių kolonijos pavyzdžių ir didelių pastangų gražiam kolonijos kūrybiniam darbu. Kolonija džiaugiasi, kaip konsoliduojamos visos lietuviškos jėgos į ekonominį kultūrinį ir tautinį vienetą ir stiprinamas išsivijoje lietuvių solidarumas.

Štai pavyzdžiai:

Kooperatinė Grūdo bendrovė su-

būrė kolonizacijos darbu stipriausias kolonijos protines jėgas, kad įkurti tautinę lietuvių koloniją. Čia mes matome solidariai dirbančius inteligentus, ūkininkus, darbininkus be skirtumoreligiginu, ir poliņu isitikinimu. Bet šitas solidarus darbas lyg kōju trenkė galvon "lietuviškų namų" įnamiams. Jie neranda žodžių išreikšti savo nepasitenkinimui. Kiekvienas jų laikraščio, "Lietuvio" numeris ugnimi spiaudo į tą kolonijos sambūrį, kad tik pakenkus jo darbu. Tas prieš lietuviškas kolonijos darbas varomas su dideliu įžulumu kiekvienu atveju. Ko norima tuo pasiekti, sunku net ir suprasti.

Argi iš Lietuvos importuoti "inteligentai" ir apmokami Lietuvos išdo pinigais tam yra siūsti Brazilijon, kad sėti nesantaiką? Liūdna, jei Kaunas neįžiūrį savo "misijonierių" darbų.

Antras gražus kolonijos pasiryžimas — sudaryti Brazilijos lietuvių Centrą — dar labiau išjudino visas "lietuviškų namų" patamsių jėgas. Mat, ir Centro sudarymui pritarė visa kolonija irgi be jokiu pasaulėžiūros skirtumų ir randa bendrą ir sutartinį veikimą.

O paskutiniu metu įsiviešpatavusi sankaika tarp įvairių kolonijos srovių tarp grupių ir pavienių asmenų, tarp inteligentų, mūsų liaudies švietėjų ir paprastų darbininkų, tiesiog iš proto varo "Lietuvio" redaktorius. Jie neapleidžia nė vienos savaitės, kad neaplieti savo karčiamos srutom prie gražaus darbo besiruošiančios mūsų išsivijos.

Visi žino, kad "Lietuvio" rašo tik Kaunui, kuris apie Brazilijos lietuvių gyvenimą neturi jokio supratimo. Bet gi reikia tikėtis, jog Kaunas išgirs ir bendrą kolonijos balsą ir ivertins jos darbą. O "bezprizornikus" laikas būtų suvaldyti.

N. Vėtra.

Mirė Jonas Lapėnas

Lietuvos laikraščiai praneša, kad Lietuvoje staiga mirė Jonas Lapėnas, buvęs "Maisto" direktorius.

Jono Lapėno gyvenimas buvo labai audringas ir savotiškai įdomus. Pradėjo jis gyvenimą, kaip sakoma, beveik nieko neturėdamas. Neturėjo nei mokslo, nei turto. Rodosi, nė pradžios mokyklos nebuvo baigęs. Tačiau jis pasižymėjo įgintu apskrumu ir padarumu.

Savo karjerą Lapėnas pradėjo vienoje kooperacijos bendrovėje. Kelias metams prabėgus, jis buvo paskirtas vienos stambios bendrovės vedėju. Kiek vėliau, kun. Myrono dėka, jis liko pakviestas vadovauti "Maistui". Vadinasi, užėmė tos stambios Lietuvos bendrovės direktoriaus vietą.

Nuo to laiko jis tiesiog meteoriskai pradėjo žibėti Lietuvos padangėje. Augo jo turtai, tuo pačiu metu augo ir jo įtaka politiniame gyvenime. Jo nuomonė pasidarė labai sviri. Prieš jį lankstosi ir lenkėsi net patys ministriai. Mat, Lapėnas buvo išrinktas tautininkų partijos pirmininku!

Įsivaizduokite tik: Lietuvą valdo tautininkai, o Lapėnas yra tautininkų galva!

Netikėtai Lapėnas pasidarė ir labai didelis ekonomistas. Štai Kaune įsikuria ekonomiskų studijų draugija, kuriai daugiausia priklauso diplomoti ekonomistai, bet Lapėnas ir ten kaip sakoma, pirmuoju smūktu traukia. Vadinasi, ir ekonomijos mokslų srityje jis didelis autoritetas!

Žodžių Lapėnas visur didelis žmogus, visur jis gerbiamas. Į kiekvieną jo pasijudinimą tautiskai laikraščiai atsiliepia: ponas direktorius padarė tai ir tai, ponas direktorius išvažiavo ten ir ten. Atrodo, kad nuo jo malonės visas Lietuvos ekonominis gyvenimas priklauso.

Bet štai prasideda Lietuvoje krizis. Nesusipratimai su Vokietija vis didėja. Pagaliau prieinama prie to, kad Vokietija beveik visiški uždarė savo sieną Lietuvos žemės ūkio produktams. Dėl netekimo tos didžiausios rinkos krizis Lietuvoje neįmanomai paastrėja.

Juo labiau aštrėjo ekonomiskas krizis, juo ūkininkuose reiskėsi didesnis nepasitenkinimas. Lapėno vardas buvo vis dažniau ir dažniau minimas. Ir tai visai natūralus dalykas. Visiems buvo žinoma, kad prieš dešimtį metų Lapėnas net gerų kelnų neturėjo, o štai dabar jis netikėtai pasidarė bene turtingiausiu žmogum Lietuvoje.

Kaune Lapėnas pasistatė gražiausį tuo laiku namą. Tas namas taip ir badė visiems akis. Kilo klausimas: iš kur jis ėmė pinigų tam namui statyti?

Vėliau paaiškėjo, kad jis turi ir dvarą nušipirkęs. Žmonės skldo gandai, kad Lapėnas turi įsigijęs nuosavybių Šveicarijoje ir kitur.

Juo daugiau buvo kalbama apie Lapėno turtus, juo labiau jį pradėjo neapkęsti žmonės, o ypačiai ūkininkai. Jie tiesiog sakydavo: "Tai mūsų prakaitu jis tunka. Bekonus jis superka beveik uždyką, o paskui iš to daro sau didelį pelną."

Tas žmonių nepasitenkinimas pagaliau priverė valdžią "likviduoti" Lapėną. 1935 m. vasarą Lapėnas išvažiavo į Italiją atostogu. Jam ten beaustogaujant įvyko "Maisto" bendrvės susirinkimas... ir Jonas Lapėnas nebuvo išrinktas direktorium. Netrukus jis pasitraukė ir iš tautininkų partijos pirmininko vietos.

Pradėjo dar kiek laiko, ir štai prasidėjo skandalinga Jono Lapėno byla. Vadinasi! kai pradėjo riedėti į pakalnę. tai juo tolyn, juo smarkiau ėmė riedėti. Lapėnas buvo uždarytas kalėjime. Jis buvo nuteistas aštuoniems metams.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Laukų darbininkai prašo pradėti statyti jiems namelius

Kai kurių valsčių laukų darbininkai, išgirdę apie projektus statyti darbininkams namelius, atsiuntė Darbo ir socialinės apsaugos departamentui prašymus, kuriuose pagedauja tuoj pradėti jiems namelius statyti. Be to, jie prašo, kad tie nameliai pereitų jų nuosavybėn išsismokėtinai per 20 metų.

Žemės Bankas parduoda 50 ūkių

Žemės Bankas paskelbė, kad rugsėjo 22 d. iš antrųjų varžytinių parduoda 19 ūkių ir 31 ūkį iš pirmųjų varžytinių.

Dėl išvažiavimo Brazilijon

"Lietuvos Ūkininkas" rašo:

Daugelis skaitytojų atsiuntė redakcijai laiškus arba patys buvo atsilankę, prašydami platesnių paaiškinimų dėl išvažiavimo Brazilijon Brazilijos valdžios lėšomis. Dabar redakcija patyrė, kad tuo reikalu tarp Lietuvos ir Brazilijos yra vedamos derybos, bet tuo tarpu dar nežinia, kaip bus susitarta. Taigi, dabar dar tiksliai nežinoma, kiek bus vežama Brazilijos valdžios lėšomis, kas bus vežamas ir kuriam biurui tai bus pavesta.

Steigiama "Elektros" Akc. B-vė su 6 mil. lit. kapitalu

Energijos komitetas buvo pateikęs Ministrų Kabinetai svarstyti "Lietuvos Elektrifikacijos b-vės" steigimo klausimą. Tos bendrovės pagrindinis kapitalas turėjo būti 10 mil. lt. Dabar ministrų Kabinetas tą klausimą jau apsvarstė ir, kaip Susisiekimo ministeris inž. Stanišauskis spaudai pareiškė, nutarė įsteigti "Elektros" b-vę, o jos pagrindinį kapitalą nustatė 6 mil. lt. Šis pagrindinis akcinės "Elektros" b-vės kapitalas, besiplečiant jos veiklai būsiąs palaipsniui didinamas ir galėsiąs būti padidintas ne tik iki 10 mil. lt., bet, gal būtų, net iki 30 mil. lt. Valstybės išdės visą laiką turės joje ne mažiau kaip 51% visų akcijų. Likusiai 49% galės įsigyti savivaldydybės ir privatūs asmenys. Akc. "Elektros" b-vė bus įsteikta artimiausio 2 mėn. laiku. Šios b-vės uždaviniai, krip jau buvo minėta, bus Radviliskio durpynu išnaudojimas, Šaulių šiluminės elektros stoties pastatymas, Minijos hidroelektros stočių įkūrimas ir kt.

Kiek amerikiečių Lietuvoje?

Šiais metais jau atvyko į Lietuvą iš S. Amerikos apie 600 lietuvių. Didėsnė atvykusiųjų dalis apsigyveno kaimė pas giminius, dalis išsiai vasarvietėse ir Kaune. Vidutiniškai imant, kiekvienas atvykęs į Lietuvą amerikietis lietuvis su savim atsivežė apie 2.000 litų. Vidutiniškai imant, visi jie Lietuvoje gyvena po 6 savaites.

Žmogžudybės Dauguos

Korliškių km. ūkininkas Vasiliauskas kirviu užmušė savo žmoną ir paslėpęs lavoną ant pirkios lubų, padegė pirkią, o pats išėjo į laukus. Gaisro metu subėgė žmonės išgelbėjo paliktą vaiką ir rado apdegusį moters lavoną. Skrodimas parodė tiesą. Vasiliauskas vietoje buvo areštuotas. Kalbama, kad kalėjime pats prisipažinęs.

— Rokiškio miškuose šiais metais yra labai daug riešutų, kad lazdynų šakos net nusvyrusios.

Žinoma tuo teisimo sprendimu nepasitenkino: apeliavo.

Kaip ta byla galutinai būtų pasibaigusi, sunku pasakyti: Jonas Lapėnas jos galo nesulaukė. Jam nepasisekė apginti savo garbę. "N."

Baisusis ateities karas šėlojančios jūros gėlmėse

Reakcijos ir žmonių pažangos jėgų santykis. — Ko yra pasiekusi Hitlerinė Vokietija. — Ar žmonija bus nublokėta į padėtį barbarų?

Visos kapitalistinės valstybės, ypač Vokietija, pašėlusiu skubotumu ruošiasi busmąjam karui. Dieną ir naktį fabrikai gamina amuniciją, ginklus, nuodingąsias dujas; dieną ir naktį daroma eksperimentai laboratorijose — kas nors naujo ir baisnesnio jose surandama.

Tie ginklai, tie mokslininkų išradimai bus panaudoti prieš žmogų, prieš jo turtą. Jei mes baisėjomės pereinamojo karo, jei tas karas daug nuostolių pridarė — būkite tikri: karas, prie kurio šiandien ruošiamasi, bus šimta kartų baisesnis! Kai kurie net stato klausimą: ar busimasis karas nesunaikins, pašija žmoniją — mažiausiai, ar žmonija nebus nustumta į padėtį barbarų?

Visko gali būti! Pažangieji žmonės dėjo nemieruotų vilčių į Sovietų Sąjungą. Manyta, kad toje šalyje galų gale sustiprės darbininkų klasė, kad jiniai pasidarys tuo mūru, kurį nedrys ir negalės perlūpti senojo pasaulio barbarai. Bet ir Sovietų Sąjungoje gyvenimas neina ta kryptimi, kaip tikėtasi. Jos žmonės, sudaužę carizmą, ekspropriavę fabrikantus ir dvarininkus, staiga ėmė kitą žudytį. Tūkstančiai žmonių — ne kapitalistai, bet valstiečiai ir miestų darbininkai — sėdi kalėjimuose, šimtai jų suaudyta, dar kiti susilauks tokio pat likimo. Įsigalėjo likutė biurokratų, kurie nors ir kalba už darbininkų klasę, bet savo darbais stato į pavojų tą, kas buvo laimėta sunkiomis kovomis prieš baltarmiečius ir svetimuosius interventininkus. Juk ten, kur darbininkas darbininką persekioja, kur jie vienas kitą faudo — ten nėra idėjinio vieningumo! Ten vienas antram bando koją pakšti. Nesunku įsivaizduoti, kas gali atsitikti, jei Sovietų Sąjunga užpuls svetimasis priešas: ją nenorės

ginti tie, kuriuos persekioja valdančioji grupė. Gi užsioniuose — ir ten darbininkų klasė pasiskirsčiusi. Oficialieji komunistai, sėkdami Maskvos biurokratų pavyzdžiu, jau nuo 1929-30 metų pikčiausiai atakoja ne klasinius darbininkų priešus, bet tą dalį sąmoningų darbininkų, buvusių savo draugų, kurie nori savarankiai protauti ir veikti. Aišku, ir čia nebus reikiamo vieningumo bei pasiryžimo ginti Sovietų Sąjungą. Kaip ginsitą, kurio įsakymais tu esi niekinamas ir persekiojamas?

Bet tiek to. Kas bus dar matyti me, jei gyvi būsim; kas yra šiandien — matykim ir pakalbėkim.

Jau geroka valanda, kaip rašoma ir kalbama apie Vokietijos ginklavimąsi. Kalbama apie Hitlerio valdžios pastangas atgauti savo kolonijas Afrikoj ir jos nemieruotą norą pulti Sovietų Sąjungą — nekalbami jau apie norą grobti Pabaltijo valstybėles, pirmoj vietoj Lietuvą.

Tos kalbos nėra vėju pagrįstos. Turima rimto pagrindo, kad artinasi didelio pavojaus valanda.

Po pereinamojo karo Vokietija praktiškai sevo laivyną, juo pasidalino sąjungininkai. Jie taip pat atėmė Vokietijos ginklus, jos lėktuvus ir diržablius. Manyta, kad Vokietija nebeatsigaus, kad ji greit galės pasidaryt galinga ir dar kartą statytį pavojų žmonijos taiką.

Taip nebuvo. Nuo to laiko, kai įsigalėjo fašizmas, ginklavimosi kryptimi Vokietija yra padarius milžinišką progresą! Jiniai jau turi tūkstančius karo lėktuvų, daugybę sarvuotų tankų, kanuolių ir kitko. Ji, pagalius turi ir karo laivyną — tiesa, ne taip didelį, bet užtai naują ir pavojingą.

(Nukelta į 4-tą puslapį)

Pirmieji organizaciniai žingsniai

„Lietuvio“ 32 nr. kažkoks „taškas“ rašo apie skandališką „Aušros“ subirėjimą, duodamas suprasti, kad ir su „Grūdų“ tas pats gali atsitikti.

Čia reikia pa-tobėti, kad ne „Aušra“ skandališkai subirėjo, bet „taško“ protas ir atmintis skandališkai pakriko.

Būdamas vienas iš Aušros organizatorių, nors trumpai noriu paminėti apie jos įsikūrimą ir veikimą.

Aušra susivėrė labai sunkiais laikais, dar tik pirmomis lietuvių kolonijos gyvenimo dienomis. Buvome dar naujakūriai, kiekvienas rūpinomės užsidirbti duonos kąsnį. Tačiau atsirado grupelė žmonių, kurie nutarė suorganizuoti organizaciją ir sutraukti jona palaidus Brazilijos lietuvius.

Tais laikais organizuotė buvo sunku, nes tuo laiku lietuviai į kiekvieną organizaciją židrėjo skeptiškai, jie nesuprato organizacijos reikšmės. Labai gerai žinoma, kad organizacinis gyvenimas vystosi tik su visuomenės kultūrinio pakilimu; juo kultūringesnė visuomenė, juo labiau ji yra organizuota. O mūsų ano meto emigrantai tuo negalėjo pasigirti, nes atvyko čia dar vos tik lietuvai nepriklausomybę atgavus.

Antras sunkumas buvo tas, kad jau pirmaisiais gyvenimo metais jau buvo palikta nešvarių pėdsakų visokių perėjimų. Tačiau, nežidrinto, Aušra susivėrė ir pradėjo savo kilnų darbą, kuriuo galima ir po 10 metų pasidžiaugti: ji leido laikraštį, steigė lietuviams portugalų kalbos kursus, surengė keletą didelių vakarų. Artėjant Lietuvos nepriklausomybės dešimtmėčiui, „Aušra“ ir čia parodė

savo iniciatyvą ir nutarė iškilmingai atšvęsti tą lietuviams brangią dieną. Tiesa, iškilnių rengimui nebuvo pinigų, taū tikslui buvo manyta gauti iš Lietuvos, bet negavus, rankų ausričiai nenuleido ir 1928 m. didžiulėje salėje buvo surengtos iškilmės, kuriose dalyvavo tūkstantinė minia. Daug sveiktinaičių svečių, žurnalistų taip pat dalyvavo Aušros surengtoje lietuvių šventėje ir įvertino lietuvių pastangas kovoję už nepriklausomybę.

Suruošti tą šventę medžiaginiais paramė Lietuvus konsulas Argentinoje p. P. Gaučys. Tai vienintelis Lietuvos valdžios atstovas, kuris suprato Brazilijos lietuvių pastangas. (Čia autorius padarė klaidą. Tuo laiku Argentinoj Lietuvos konsulu buvo ne Gaučys, o Skinkis ir kiek mums žinoma, tai Skinkis yra parėmęs ausričius — „L.A.B.“ Red.).

Graziai „Aušra“ veikė iki konsulato įsteigimo Brazilijoj. Kuomet konsulas atvažiavęs pasigyrė, jog atsivežė gerą sumą litų ir kas bus jam paklusni, tą jis mielai rems.

Taigi, kaip matome, su konsulato įsteigimu, prasidėjo skaldymo darbas. Vėlesni Aušros vadai, kaip Ruskis ir kt., kurie artimai susibičiuliavo ne tik su konsulatu (matyt, dėl litų), bet ir su aferistais, Aušrą pradėjo migdyti. O užėjęs krizis, išsklaidė lietuvius po Brazilijos plotus ir tolimesnį darbą apsunkino. Juo labiau, kad „Aušra“ buvo griaunama ir oficialių žmonių.

Aušra dirbo kilnų darbą, ji buvo sutraukusi šimtus lietuvių. O jei primetama jai, kad ji negarbingai subirėjo, tai ačiū tik tokiems ponams, ku-

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puošnūs žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausios medžiagos — vietinės ir užsioninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas

Tad visi ir siūvasi rūbus Galecko siuvykloje.

Rua Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

LIETUVIŲ EMIGRACIJOS PRIEŽASTYS

Emigracija yra labai sena. Žmonės važiuoja į svetimus kraštus dažniausia tada, kuomet savoje šalyje darosi ankšta gyventi, kuomet mažėja pragyvenimo šaltiniai, krašto pramonė ir žemės ūkis nepatenkina visų savo šalies piliečių. Tada ieškoma išvažiavimo į svetimus kraštus, prasideda emigracija.

Tokios emigracijos priežastys yra natūralios. Dabar panagrinėkime, kokios buvo priežastys lietuvių emigracijai.

Prieš daugelį metų prasidėjo ir lietuvių emigracija į platųjį pasaulį. Pradžioje lietuviai leidosi į Šiaurės Ameriką, Angliją, Kanadą, o po didžiojo karo gerai išvystytos ir išbulintintos pramonės šalys, uždarė duris įlatesniai emigracijai ir nustatė kvotą svetimšalių įvažiavimui.

Tada emigracijos upė smarkia srove prasiveržė į Pietų Ameriką, kaip Argentiną, Braziliją, Urugvajų ir kt. Ir per keletą metų čia suvažiavo gražus lietuvių skaičius, kuris siekia net šimtą tūkstančių valstiečių ir visų darbo žmonių sluoksnius.

Pažiūrėdami į lietuvių emigraciją, pastebėsime jos du periodus, būtent: masinis lietuvių bėgimas iš Lietuvos rusų priešpados laikais, kuomet rusai engė Lietuvos valstietį ir antras toks pat skaitlingas lietuvių emigravimas jau iš nepriklausomos Lietuvos. Paskutinė masinė emigracija iš Lietuvos prasidėjo po 1926 metų ir didėjo iki užėjo pasaulinis pramonės ir ūkio krizis. Ši ekonominė pasaulio katastrofa uždarė duris emigracijai ir į naujuosius ne taip išsivysčiusius kraštus — Pietų Ameriką. Dėl to po krizio, emigravimas iš Lietuvos sumažėjo, nors norinčių išvažiuoti nuosimtis yra be galo didelis. Vienas Kauno dienraštis paskelbė, kad jei būtų kur išvažiuoti, tai per mėnesį iš Lietuvos išvyktų apie 100.000 emigrantų.

Jeigu prieš pasaulinį karą, kada mūsų kraštas buvo tremiamas rusišką bato, kada išrinktieji Lietuvos vaikai buvo vedami ant kartuvių, pūdami kalėjimuose, tremiami į šaltus Sibiro tyrus, kurie nenorėjo ištikimai tarnauti savo krašto engėjams, prasi-

dėjo masinis lietuvių bėgimas, tas tai mum aišku. Mat lietuvis buvo vertinamas išsivadėti savo lietuviško krašto, savosios kalbos, savo papročių, nedalomos ir „šventos“ rusų imperijos naudai. Lietuvis tada buvo vertinamas, kad jis gintų ne savo teises, bet rusų imperiją nuo turkų, japonų, vokiečių. O Lietuvos vardas rusų curo bernų — Stolipinų ir Muravjovų buvo trinamas iš istorijos lapų.

To laiko lietuvis, negalėdamas kęsti žiaurais curo žanderų persekiojimo, negalėdamas pernešti sunkaus carizmo jungo, slapta bėgo į kitus kraštus, kad laisviau galėtų jaustis ir laisvės oru kvėpuoti.

Čia ir bus ta pagrindinė priežastis, dėl kurios lietuvių masiniai bėgo iš savo krašto į nežinomus užkampius.

Emigrantas.

(Bus daugiau)

Nyksta gandrai

Europos gamtininkai susirūpino nykstančių laukinių paukščių apsauga, nes pastaraisiais metais daugelyje valstybių smarkiai pradėjo nykti gulbės, gervės, gandrai, kurtiniai, ir kiti paukščiai. Gamtininkai net įsteigė tam tikrą draugiją, kuri kovosianti su laukinių paukščių naikintojais. Kaip nustatyta, daugiausia žūva gandrai. Šie ilgakojai paukščiai gyvena daugelyje Europos valstybių, o taip pat Afrikoje ir Azijoje. Mokslininkai ištyrė, kad gandrai labiausiai naikinami Afrikoje. Mat, ten gyvena plantatoriai, ir ūkininkai gindamiesi nuo skėrių juos nuodija įvairiais nuodais. Gandrai priėmę apnuodytų skėrių patys nugaišta.

Be to gandrai nyksta ir nuo įvairių ligų. Sausomis vasaromis, kai išdžiūsta balos, tai varlės euserga (tam tikromis ligomis). Gandrai maitindami savo vaikus sergančiomis varlėmis ir šlužais juos susirgindina (varlės nešioja tam tikrų ligų parazitus). Gandriukai susirgę neima iš tėvų maisto ir nereiškia gyvenimo džiaugsmo. Tokiu sergančius paukščius tėvai gyvus, ar negyvus iš lūzų išmeta.

Šiomet Lietuvoj būsią daug medaus

Šiomet, esant šiltai ir sausiai vasarai, bitės turi daug darbo, dėl to šiomet būsią daug medaus.

JONAS ŠABLEVIČIUS.

BAISUSIS ATEITIES KARAS ŠELOJANČIOS JUROS GELMESE

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

Kalbame apie Vokietijos nardomuosius laivus. Vienas Anglų laikraštis šiomis dienomis davė gan idomių žinių. Jis sako:

Šie laivai yra kur kas mažesni, nei kitų valstybių nardomieji laivai. Sunku juos pastebėti karo lėktuvam, taip pat sunku pastebėti ir laivam Dalykas toks. Naujesiems vokiečių laivam jau nereikės iškilti į vandens paviršių, norint atakuoti priešo laivą. Tą darbą jie galės atlikti jūros gelmėse, kur svetimojo laivo įgula negalės juos pastebėti.

Vokiečių nardomieji laivai turi ypatingą aparatą, kuris jiems pasako, kur randasi priešas. Tai elektrinis aparatas, hidrofonu vadinamas. Jis pavaduoja periskopą, kuris iki šiol naudota. Periskopas — savo rūšies kartis, iškvieta iš vandens. Pagelba didinamųjų ir refleksinių stiklų per tą "kartį" yra matomas priešo laivas.

Svėrbiausioji hidrofono savybė bus ši: jautrus elektrifinis aparatas suranda priešo laivą pagal jo mašinių keliama triukšmą. Aparatas rodo, kaip toli esti priešo laivas ir ta, iš kokio atstumo galima jį atakuoti. Sakysime, nardomasis laivas sustoja apačioje to laivo, kuris uorima atakuoti — kas jį pastebės? Paleidžiama torpėda ir nerama toliau, kitos sukos pasijieškoti...

Taip pat anglų laikraštis sako, kad naujieji vokiečių laivai tinka ir jūros pakraščių sargybai ir labai tolimom kelionėm. Mažiausias nardomasis laivas, 260 tonų talpos, gali atlikti 6500 mylių kelią, nereikalaujamas uosto, kur jis gautų kuro ir maisto.

Tai svarbu: laivas, kuris šimta — kitą mylių paplaukęs, turi grįžti į bazę — jis neturi didelės reikšmės. Juo galima apsaugot tik savo valstybės pajūrį. Kas kita toks laivas, kuris gali pasiekt svetimos valstybės vandenį ir ten nuostolius daryti.

Vokiečiai be to jau turi nardomuosius laivus po 500 ir 750 tonų talpos. Pastarieji laivai be torpėdom leisti artilerijos pabūklus. Toks laivas, iškiles į viršų, gali leisti ir torpėdas ir šaudytį priešą, ypač komercinius laivus.

Sako, kad tokių laivų vokiečiai turį gana daug. Rusai spėja, kad jų turima 36; kiti šaltiniai betgi sako,

Lietuvos gintaro pramonė

Gamina arabams rožančius

Kas tik važiuoja į Palangą va-saroti, tas mato keliatą parduotuvių ir dirbtuvių. Pasitaikė proga pasikalbėti su pačiais mūsų gintarinių daiktų gamintojais. Pluoštelis žinių apie gintarą ir gintaro pramonę Lietuvoje čia ir teikiama.

Gintaras yra senovės medžių sukmenėjusi smala. Jis tirpsta prie 287 C laipsnių karščio, sunkiai pralaidžia elektros srovę ir šilumą; dega skaisčia liepsna su dūmais ir leidžia maalonų kvapą. Gintaras tik truputį sunkesnis už vandenį, dėl to jūros bangos dažnai jį išplauna. Gintaras yra minkštas, trapus ir jį lengva poli-ruoti.

Nors gintaro randama ir kitur, bet tikrasis ir geriausias gintaras randamas tik Pabaltijy. Be to, šalia gintaro yra randama panašių ir giminių-

kad tokių laivų Vokietija jau virė pušimty. O laivų statyba nesiliauja; ji metus-kitus jų bus pristatyta daugiau. Tuomet, kilus karui, eis jūros dugnan ir Normandie ir Queen Mary...

Aiškus dalykas, nuo Vokietijos neatsilieka ir kitos valstybės. Karas Ispanijoje įrodė, kad Sovietų Sąjunga ir Francija turi geresnės rūšies karo lėktuvus, nei turi Vokietija ir Italija. Rusų-frančūzų ir tankai geresni. Bet užtai vokiečiam pavyko išrasti labai gerą kanuolę, kuri šauda lėktuvus. Kur fašistai turi tų kanuolių, lojalistai nedrysta pasirodyti, arba pasirodo nelauktai ir greit pasišalina.

Jei šitaip ruošimasi prie būsi-mojo karo jūroje, dar labiau ruošia-masi prie karo sausžemy. Aišku to-del, ko gali tikėtis žmonija, iškilius naujam karui. Tas, ką šiandien ma-tome Ispanijoje, bus tik žaislas. Žu-milijonai žmonių, griuvėsiais bus pa-vesti dideli miestai, o laukai — ne-derlingomis dykumomis. Tą atliks nuodingosios dujos ir bombos.

Žmonija ištikro gali būti nublokš-ta į padėtį barbarų, — jeigu pažan-gijų eilėse nebus reikiamo vienin-gumo.

To vieningumo labiausia reikia darbininkų klasei, jos priekinėm eilėm. Dėja, jo nėra ir, kaip išrodo, negreit susilauksime. Taigi, kas bus, prie ko einama? "N. G."

gu į gintarą sakų — gedatino, glesito ir kitokių.

Kai kuriose pajurio vietose van-dens srovė iš sausumos gintarą su-plovė į jūrą, iš kur dabar jūros ban-gos audros metu vėl išmeta jį ant kranto.

Gintaras randamas visame Lie-tuvos pajuryje, ir be to dar ties Var-niais, Platelių ežere, Klaipėdos ir Pa-langos apylinkėse. 1931 metais Ute-nos apskr., Aluntos valsčiuje, Šunako-niu kaimo ūkininkai ardami laukus išarė apie pusantro svaro gintaro ga-balų. Prieš karą Tiškevičius Palan-gos apylinkėj iškasęs kelis centnerius gintaro.

Jūra gintaro išmeta tik dalį, šiaip gintaras kasamas iš žemės. Vi-dutiniskai per metus visame pasauly-je gaunama gintaro 600 tonų. Pabal-tijy gaunama devynios dešimtosios visame pasaulyje gaunamo gintaro. Lietuvos pajury kasmet surenkama apie 3—5 centnerius gintaro.

Palangiškiai gintaro pramonin-kai pasakoja, kad prieš didįjį karą gintaro prekyba gerai ėjusi su Rusija, Turkija, Persija ir Tolimaisiais Rytais. Karo metu gintaro prekyba buvo vi-sai sustojusi. 1918 m. Palangą lat-viams valdant šiek tiek gintaro dir-binių buvę galima parduoti Anglijai ir Amerikai. 1922 metais, kai Palan-ga buvo gražinta Lietuvai, gintaro prekyba gerai ėjusi vidaus rinkoje. Ypač daug gintaro pirkdavo į Lietu-vą atvažiavę Amerikos lietuviai.

Kokios tautos daugiausia kariauja

Jungtinių Amerikos Valstijų Har-wardo universiteto profesorius A. So-rokinas atliko įdomų darbą: jis tyrė įvairių tautų istorijas ir apskaičavo, kiek kuri tauta kariavo, kiek joje bu-vo įvairių sukilimų metų ir t. t. Ir štai įdomus dalykas: pagal Sorokino sudarytą statistiką, daugiausia karų ir sukilimų yra pergyvenusi Ispanija, kurioje ir dabar jau antruosius metus tęsiasi žiaurus pilietinis karas. To-liau, pagal Sorokiną, daugiausia yra kariavusi Anglija, paskui seka Fran-cūzija, Rusija, Italija ir Vokietija. So-rokinas pirmąjį mūsų amžiaus ketvir-tį pažymi kaip kruviniausią laiką vi-soje žmonijos istorijoje: čia įpradžioje

— Blogiausia yra tai, — sako gin-taro pramonininkai, — kad Lietuvoj trūksta gintaro žaliavos; žaliava reikia gabenti iš Vokietijos. Už Karaliau-čiaus, Palmininkuose, vokiečiai esą į-taisę didelės gintaro kasyklas, o Kara-liaučiuje yra gintaro dirbtuvės. Ka-syklas eksploatuojanti akcinė bendro-vė, valstybei dalyvaujant. Karaliau-čiaus gintaro dirbtuvėse dirba 600 darbininkų. Vokiečiai turi gintaro atstovybes visuose Europos ir Azijos centruose.

Vokiečiai griežtai draudžia mu-siškiamis gintaro pramonininkams sa-vo gaminius Vokietijoje parduoti. Karaliaučiaus gintaro kasyklų atsto-vas buvęs atvažiavęs Palangon ir grąsinęs narduosias gintaro žaliavos, jei Lietuvos pramonininkai pradėsia konkuruoti Vokietijos gintaro parda-vėjus.

Palangoj gintaro specialistų dar-bininkų yra apie 100 žmonių, ir Lie-tuvoje pagaminti gintaro dirbiniai esą 10% pigesni, negu Vokietijos dirbiniai.

Taveris ir Fridmanas yra di-džiausi gintaro pramonininkai Klai-pėdoj; jie turi tenai fabriką, kuriame dirba apie 60 darbininkų. Savo gami-nius jie eksportuoja į Rytus. Gintaro dirbiniai parduodami Sirijoje, Beirute, Damaske, Egipte, Bagdade ir kitur. Palangiškiai gintaro specialiai gamina daugybę rožančių arabams mahome-tonams. Mat, mahometonai tiki, kad gintariniai rožančiai turi ypatingos reikšmės maldai ir todėl Arabijoje iš-parduodama daug mahometoniškų rožančių. Minimi rožandiai yra po 99 ir 33 poterėjus.

T.S.B.

VERTIMAI, KADERNETOS, SAMADOS, KONTRAKTAI

Darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liū-dijimų atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kito-kius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta profesional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamados ir naturalizacijos po-pieras ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašto markę už 700 reisų. Asmeniškai ar paštu kreipkitės

Rua da Moo'ca, 309

S. Paulo.

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vie-nintelė, kuri dirba už priei-namiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsa-kymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvy-kloj Estan randasi didelės pasirinkimas puikausio iš-dirbinio ir moderniškiausiu medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteris-kiems rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLĄ

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siūvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinikla vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 3 v. v.

RUA DA GRAÇA, 235 TEL. 5-1451 S. PAULO

Ar atlikai savo pareigą?

AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI

“LIETUVIŲ AIDA BRAZIL.”?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys “AIDAS” ištisus metus.

Aidas, Rua da Moóca 309. S. Paulo.

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų) Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštasis
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6 Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijų daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas. LABORATORIA: nugarkaulio smegenų šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 193 app. 4 Telef. 4-0316 — S. PAULO

Dr. A. Jazara Snega

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoj ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydomas kalnų saule. Ligonius priima kasdien nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinasko asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.
ADRESAS: Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307
(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišką darbų daro moderniškas visokių rūšių fotografijas iš geriausių užsieninės medžiagos pagaminta kaina.

Be to, europiečiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a

Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip an-tai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida-bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroloja Tel. 2-6396 S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip an-tai: chamadas, naturizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakultet.)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), -kelių išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštasis
Telef. 2-1629
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak
KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais nuo 10-12.
Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštasis
Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

Lietuvis Dailininkas

São Pauly, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarus dailės —paišybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir kit ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kt. dalykai.

VAISTINĖ IR PERFUMARIJ MUNICIPAL

Farmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminių produktų, vaistai ir įvairūs mediciniški preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7757

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nu-silpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgy-mas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos pagydoma BE OPERACIJOS. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi BE OPERACIJOS, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Povila. — SANTA CASA GYDYTOJAS

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vakaro. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile valanda, dieną, naktį.

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

R. Boa Vista, 18, 2 aukštasis, salė — 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigelio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, — rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prano Dutkaus restorane «Vilnius» — rua de Catumbj, 4 «Vilnius» s-gos centre — Pra-ça Tiradentes 64 ir Petro Jo-nušio dirbtuvėje — rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneš-kite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampe-lio tenelieka, kur nebūtų Aido.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA

“BERNARDO”

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pi-us. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas, 103) SÃO PAULO Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

„Šviesos“ šimtinio numerio jubiliejus

Katalikiškosios visuomenės laikraštis „Šviesa“ sulaukė jau šimto numerių. Jubiliejinis „Šviesos“ numeris išėjo liustruotas.

Reikia pasakyti, kad „Šviesa“ prie naujų redaktorių pasidarė populiariškesnė ir aktyviai dalyvauja visuomeniškų klausimų svarstyme. Kolonijos gyvenimo atžvilgiu ji paremia taip pat daugumos nuomonę ir pritaria lietuvių solidariam ir bendram darbui, jei tik jis yra naudingas kolonijai o ne grupei žmonių.

Linkėtina, kad „Šviesa“ ir toliau liktų tokia, kokia ji šiandieną yra.

— R.

Atvyksta ministeris Aukštuolis

Lietuvos įgaliotas ministeris P. Amerikai p. J. Aukštuolis šiomis dienomis atvyksta į Braziliją ir rugsėjo 7 dieną bus Rio de Janeiro ir dalyvaus Brazilijos nepriklausomybės iškilmėse. Ministeris Aukštuolis pasirašys keletą sutarčių su Brazilijos vyriausybe ir po to aplankys lietuvių kolonijas. S. Paulan taip pat atvyks. Ministeris išbus Brazilijoje apie 3 savaites laiko.

K r s p.

Konsulatas Rio mieste

Sąryš su Lietuvos ministerio p. Aukštuolio atsilankymu į Rio de Janeiro, Argentinos laikraščiai rašo, kad Rio mieste bus įsteigtas antras Lietuvos Konsulatas.

K r s p.

Užpuolė lietuvių krautuvė

Rugpiūčio 29 d. vakare, lietuvių Jono Baranausko krautuvė, ant rua Padre Raposo buvo užpuolė plėšikai ir norėjo išlaužti krautuvės duris. Tuo laiku pas Baranauską buvo keli pažįstami, kurių tarpe ir Juozas Steponavičius, matydami, kad užpuolikai laužia duris, Steponavičius šovė iš revolverio ir vieną užpuoliką nušovė, kuris vadinasi João Rodriguez. Atvykusi policija užmuštąjį nugabeno lavoniną, Jo Steponavičių areštavo. Dabar vedamas yra tardymas.

K r s p.

Distiliarija „Vilnius“ apdovanota „Garbės Diplomu“

Brazilijos Agrikultūros Institutas Rio de Janeiro mieste nutarė išduoti „Garbės Diplomą“ F. Čemarkos gėrimų dirbtuvei „Vilnius“. Diplomą suteikiama už aukštos ir geros kokybės pagamintus gėrimus „Vilniaus“ distiliarijoje.

Grūdo valdybos posėdis

Rugsėjo 1 dieną įvyko Grūdo valdybos posėdis, kuriame buvo tartasi svarbiais kolonizacijos klausimais. Nutarta šaukti visuotiną narių susirinkimą patvirtinti kolonizacijos išdirbtus planus ir kitus projektus. Susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 12 d.

Naujas Grūdo pirmininkas p. St. Remončius supranta Grūdo svarbą ir jam pavestas pirmininko pareigas atlieka su nuoširdumu ir atitinkamu rūpesčiu. Jei daugiau tokių kolonijos darbininkų būtų, tai lietuvių žemės ūkio kolonijos darbas lengviau eitų.

Grūdietis.

Grūdo valdybos ir organizacijų atstovų pasitarimas neįvyks

Priešpaskutiniame savo posėdyje Grūdo valdyba buvo nutarusi rugsėjo 5 d. susaukti Lietuvos konsulatui visų organizacijų ir spaudos atstovų pasitarimą kolonizacijos reikalais. Bet

ši klausimą valdyba apsvaistė paskutiniame savo posėdyje ir nutarė tokį pasitarimą atidėti vėlesniam laikui.

— r.

Statys salę

L. K. Bendruomenė yra nutarusi statyti didelę salę, kuri būtų tinkama vakarėliams rengti ir susirinkimams daryti. Salė bus statoma Villa Zelinėje.

Lietuvių kolonija yra skaitlinga, turi daug organizacijų, bet savo salės lietuvių neturi ir vakarus rengia svetimtaučių salėse, kurios iš rengėjų atima visą pelną. Tiesa, yra lietuvių mokyklos su salėmis, bet jos vakarams rengti netinka, nes yra mažos, jos tinka tik susirinkimams daryti. Be to, mokyklų salę gauti, kad ir susirinkimui, kokiam paminėjimui bei mažesnei pramogėlei reikia atlikti įvairūs formalumai, reikia pataikyti į gerą mokyklos vedėjo ūpą. Dėl to salės pastatymas yra būtinas.

V. N.

Mokyklos kaudojamos neaiškiems tikslams

„Aido“ korespondentas rašo:

„Lietuvių S-gos Brazilijoje vadai nutarė iškrapštyti esamus kunigus, kurie nepritaria sąjungos žalingai politikai ir į jų vietą atsikviesti iš Argentinos kun. Janilioni. Tiesioginiai Liet. S-ga Brazil. to daryti neįrįta, tai ši žygį mano parvesti per mokyklas ir įvelti mokyklų tėvus į sąjungos verdamą košę.“

„Toks sąjungos bandymas jau padarytas Parque das Nações mokykloje, vadovaujant didžiausiam glūšui Jurevičiui. Liet. S-ga Brazil. matydama, kad glušas Jurevičius nesuagituos tėvų, tai ten misijon pasiūstas buvo Villa Anastazijos mokytojas P. Zėra, kuris ir vedė tėvų susirinkimą, kurio tikslas buvo, kad tėvai išneštų nutarimą prieš esamus kunigus ir jų vieton būtų pakviestas kun. Janilionis.“

„Tėvai turėtų būti atsargūs su tokiais bandeirantininkų eksperimentais, nes jie gali taip įvelti tėvus į tokį klampynę, iš kurios sunku bus išsikapstyti. Tegul daro pátys bandeirantininkai ką jie nori. O mes tėvai žiūrėkime tik, kad mūsų vaikai būtų gerai auklėjami, kad gerai būtų mokomi. Tas mum tik turi rūpėti, o ne bandeirantininkų užgaidos.“

Tėvas.

Tai ve kam mokyklos yra naudojamos.

Mokos mokyklos tėvų susirinkimas

Rugpiūčio 28 d. įvyko visuotinis Mokos mokyklos tėvų vaikų susirinkimas, kur buvo svarstomi ūkiškieji reikalai. Susirinkime dalyvavo 40 iš 79 tėvų.

Mokos mokyklos tėvai džiaugiasi naujuoju mokytoju J. Tomaševičium, kuris yra tikras pedagogas ir pasišventęs mokyklos darbu.

J. Tomaševičius yra tautininkas, Lietuvoj buvo jaunlietuvių vadu, bet tas neklūdo jam čia gražiai sugyventi su visokių srovių žmonėmis. Į visuomeninį kolonijos veikimą žiūri

ŽEMĖ DARŽAMS IR ŪKIAMS

NUO 300 REISŲ UZ METRĄ ISSIMOKĖTINAI

Netoli geležinkelio Central do Brasil prie suburbio stoties Carvalho de Araujo ir Ferraz de Vasconcelos tik 800 metrų nuo paskutinės stoties. Žemė pirmos rūšies apaugus mišku, tinkanti įvairioms ūkio kultūroms. Žemės lygios, klimatas geras, keliai tinkami, bėgantis vanduo. Galima įtaisyti polišui ir žaidimams aikštės. Lotai nuo 10.000 kvad. metrų iki 10 ar daugiau alkerių. Nuosavybė Ci. de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-1823 — Gerencia. Vietoje teirautis Sekmadieniais krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lagoado Velho pas Juvenal Kirsten.

blaiviomis akimis ir sako: „Skirstytis lietuviams į tautiškus, tautiškesnius ir tautiškausius, nėra prasmės ir neprotinga. Lietuvių išievių tautiškumas turi būti tame, — būti lietuviams ir dirbti lietuviška darba. Nesvarbu ar tas darbas dirbamas vienos ar kitos žmonių grupės, iš kairės ar iš dešinės, bile tik lietuviškas. Ir džiaugtis tik reikia, o ne pavydėti, kad pas mus, Brazilijos lietuvius, yra visokių organizacijų ir visokia spauda, kurios varo gilesnę lietuviško darbo vagą ir tuo pasitarnauja savam kraštui, savajai tautai.“

Šitie mok. J. Tomaševičiaus žodžiai gali būti gera lekcija tiems, kurie nori būti „lietuvybės čempionais“.

Juozas Ramutis.

GININĖS IŠ LIETUVOS

Kas nori atsikviesti iš Lietuvos gimines bei pažįstamus valdišku kaštu ant į geras fazendas, prašau kreiptis žemiau paduotu adresu laiškais, suteiksiu informaciją: Juozas Augustis, rua da Moóca, 309, S. Paulo.

Krautuvė—Pensijonas

Parduodama maisto produktų ir gėrimų krautuvė su pensijonu. Gėra freguezia. Rua Borges Figueiredo, 38.

Reikalingas tarnautojas

Svariam komerciniam darbui reikalingas apsišvietęs ir veiklus lietuvis. Bus mokama alga ar didelis komisionas. Kreiptis nuo 8½ iki 11½ ir nuo 1½ iki 6 val. vak. Largo da Sé 14, 2 aukštas 13-14 salės.

ŽEMĖ ŠAKAROMS

arba užveisti vištų ūkį, 20 kilom. nuo São Paulo, šalia Villa Conceição, vaikėto autobusai; žemės rūšis gera, skynimai, lotai nuo 500 metrų ir daugiau, kaina nuo 500 reisų už kvadratinį metrą. Išsimokėjimai mėnesiniai arba trimenesiniai. Kreiptis: Snr. Francisco — Rua Aurora, 201.

Žemės sklypas prie mokyklos

Lietuviams labai gera proga! Skubiai parduodamas žemės sklypas ant Parque das Nações, rua Portugal 150, beveik greta lietuviškos mokyklos, sklypas gražus, jau yra elektros šviesa čia galima pasistatyti puikūs namai prie savos mokyklos. Pardavimas labai geromis sąlygomis. Tai geriausia lietuviams proga. Dėl smulkesnių žinių kreiptis: S. Paulo, rua Marina Crespi, 232 (batų fabrike „Rocha“) pas Laurindo.

GERA PROGA

Gražioje vietoje, netoli gelež. stoties, parduodamas puikus gyvenamas namas — 3 kambariai, virtuvė, baneiras ir veranda. Elektros šviesa, vanduo, suaugęs didelis sodas. Namas ir sklypas ismokėti. Parduodame dėl skubaus išvažiavimo labai pigiai. Kreiptis: R. Glicėnias, 77 arba V. Bella pas Bronių Smalinską arba Matuzonio krautuvėj.

PARDAVIMAI

Casa Verde

Casa Verde lietuvių užkeikė J. Juozo Kazlausko krautuvė, rua 9. N. 34 ir nusipirkite „Aida“, nes čia jis parduodamas.

Dėl labai skubaus išvažiavimo parduodama krautuvė su didelė kljėntūra ir labai gerom sąlygom. Kreiptis pas Kazj Kryžių, rua Canindė, 478.

REIKALINGA

Reikalingos mezzėjos mokančios megsti ant rankinių, plokščių ir apvalių mašinų. Duodu darbą į namus su mašina. Apmokau už dyką merginas megsti ir suteikiu nuolatinį darbą. Kreiptis — Lydia Narratil Rua Marquez de Itú, 397.

ŽEMĖS SKLYPAI, NAMAI, PLYTOS

Norėdamas įsigyti žemės sklypą su namu ar be namo, visuomet teiraukitės pas mane, kur galėsite pasirinkti bile kurioje S. Paulo priemiesčio dalyje (viloje) arba net miesto centre, labai geromis išsimokėjimo sąlygomis su mažu įnašu arba visai be įnašo.

Šakaros arti miesto vilose Promissão ir Mary. Geras susisiekinas su miestu.

Teiraukitės laišku ar asmeniškai: P. Galvanuskas, Praça Julio Mesquita, 60. S. Paulo. (prie Av. S. João ir Aurora). Teirautis laišku, reikia įdėti atsakymui už 300 reisų p. ženklą.

SIUVYKLĄ MARIJAMPOLE

ANTANO NIZEVIČIAUS

Sfūvamį visoki rūbai pagal naujausias madas. Darbas greitas ir garantuotas. Tautiečiams didelė nuolaida. Rua Taquary Nr. 92

PAIESKOJIMAI

Martinus Nastusinas paieško savo žmonos Adėlės ir sūnaus Juozo, kurie rugpiūčio 1 d. išvyko iš fazendos São José į São Paulo. Kas žinote kur dabar jie randasi, koks jų adresas, malonėkite pranešti šio laikraščio redakcijai: Rua da Moóca, 309.

Juozas TARTILA, Vincas MIKALUSKAS, Elena KISLIUTĖ ir Ona STUOKIENĖ yra prsomi (nuo 8 iki 2 v. v. išskyrus šėstadienius) atsilankyti į Lietuvos Konsulatą, rua Aureliano Coutinho, 88.

Motiejus Tauras paieško savo žmoną Marijoną Taurienę 47 m. amž., kuri pabėgo iš namų liepos 21 d. su Jokubu Vaitkum, išnešdama mano pinigus, visus daiktus ir dokumentus. Taip pat išnešė ir svetimo asmens paliktus dokumentus. Kas žinote, kur dabar ji randasi, prašom man duoti žinią, būsiu labai dėkingas. Adresas: Rua da Moóca, 309.

Panelės atsiliepkit

Jaunas gražus bernužėlis, 25 metų amžiaus, geras amatininkas ir gerai uždirba, vedybų tikslu paieško panelės nuo 18 iki 27 metų amžiaus. Nei tautybė, nei tikyba nesvarbu. Laiškus galima rašyti lietuvių arba portugalų kalbomis. Foto būtina, vėliau sugražinsiu. Patiksim, apsilvesim. Laiškus siųsti: Snr. Z. Martini, Rua da Moóca, 309. S. Paulo.

ŠAKAROS IR SITIJAİ

Pardavimui šakaros ir Sittjai S. Paulo apylinkėj. Sąlygos labai geros. Žemės rūšis visam kam tinka, ypač daržams. Duodame ilgam išsimokėjimui.

Teirautis — Praça da Sé, 53 — salė 612 aukštas 6. Pas inžinierių Du Plessis.